

Ribiška zveza Slovenije
Tržaška cesta 134
1000 Ljubljana

telefon: 01 256 12 94
telefaks: 01 256 12 95
e- naslov: tajnistvo.rzs@ribiska-zveza.s

ZAPISNIK 5. SESTANKA KOMISIJE V TEM MANDATU

Sestanek je bil **v četrtek, 18. februarja 2016**, z začetkom **ob 16. uri** v pisarni Ribiške zveze Slovenije, Ljubljana, Tržaška cesta 134.

Prisotni:

- *k o m i s i j a*: Zvonko FURMAN (predsednik komisije) ter člani: Marijan ČEBELA, Marijan GABER Mohor SLATNER, Daniel SMODIŠ, Peter VALIČ.

- *drugi vabljeni*: dr. Miroslav ŽABERL (predsednik RZS), Igor Miličič (sekretar);

Opravičili: - *člani komisije*: Dušan JESENŠEK,

- *drugi vabljeni*: /

SKLEPČNOST: Od sedmih je prisotno pet članov komisije. Sestanek **je** sklepčen.

Sprejet dnevni red:

1. Pregled zapisnika 4. sestanka komisije, realizacije sklepov in drugih aktivnosti KNE.
2. Obravnava poročila o delu KNE v 2015.
3. Sprejem stališč in dogovor o nadaljnjih aktivnostih KNE v zvezi z aktualnimi temami:
 - HE na Muri (HE HRASTJE MOTA), poročevalec Marjan Gaber
 - HE na Sp. Savi (HE BREŽICE, HE MOKRICE), poročevalec Mohor SLATNER
 - ohranjanje avtohtonih vrst rib v Sloveniji v luči Izvajanje Programa upravljanja rib v celinskih vodah RS za obdobje 2010-2021, poročevalec Dušan JESENŠEK
 - Kormoranska problematika, poročevalec Peter VALIČ
 - Spremljanje kemijskega in ekološkega stanja voda v Sloveniji, poročevalec Danijel SMODIŠ
4. Sprejem delovnega plana KNE za leto 2016.
5. Razno.

AD 1

Pregled zapisnika 4. sestanka komisije, realizacije sklepov in drugih aktivnosti KNE.

Predsednik komisije informira prisotne o realizaciji sklepov 4. seje KNE z dne 4.3.2015. Od nerealiziranih sklepov je pobuda KNE, da se v glasilu Ribič objavijo rezultati ihtioloških raziskav ZZRS, ki jih kot javna služba izvaja v okviru državnega monitoringa, ki ga vodi ARSO.

Sklep št. 1: KNE potrjuje realizacijo sklepov zapisnika 4. seje, z ugotovitvami iz razprave.

AD 2

Obrazložitev poročila o delu KNE v 2015.

Poročilo je po točkah predstavil Z. Furman. KNE je delovala po teritorialnem principu, tako, da je vsak član KNE vpet v dogajanja na svojem območju in zadalžen za določeno strokovno področje v okviru pristojnosti KNE, pri čemer se koristijo strokovna poznavanja področij posameznih članov KNE. Komisija si je prizadevala čim boljše odzivati na aktualna dogajanja in nuditi ustrezno pomoč RZS in njenim članicam. Predsednik RZS dr. M. Žaberl se je zahvalil članom za obsežno aktivnost ter za promptno in kvalitetno nudenje podpore RD, glede na planirane aktivnosti RZS pa še dolguje komisijo pogovor z RD v ZRD Zasavja o problematiki HE na Savi po uskladitvi termin in vsebine posveta (zadolžitve M. Slatner in Z. Furman)

Sklep št. 2 : KNE potrjuje poročilo o delu za 2015.

AD 3

Sprejem stališč in dogovor o nadaljnjih aktivnostih KNE v zvezi z aktualnimi temami:

Ad 3.1.

HE na Muri (HE HRASTJE MOTA), poročevalec Marjan Gaber

Ideja in vsebina posveta v Ljutomeru glede nameravane gradnje verige HE na Muri, je bila odlična. Na DPRS so pripravili pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti Uredbe o koncesiji za rabo vode za proizvodnjo električne energije na delu telesa reke Mure od Sladkega Vrha do Veržeja (Ur. l. RS, št. 120/05) v povezavi s 40.čl. Zakona o varstvu okolja (Ur. l. RS št. 39/06 in naslednji), vendar so bili z vložitvijo prepozni. RZS bi lahko pripravljena strokovna gradiva uporabila za vložitev pobude za oceno ustavnosti zadevne Uredbe. Z. Furman se načeloma strinja z vsebino pobude. Ni mogoče obravnavati vpliva posamezne HE, ampak celostni vpliv verige načrtovanih HE na Muri na okolje. M. Gaber je povedal, da v postopku sprejemanja Uredbe ni bila dana možnost odziva zainteresirane javnosti. Predstavil je še delovanje WWF glede HE na Muri in podal informacijo o dogovoru RD na Muri o veljavnosti letnih ribolovnih dovolilnic za celo reko Muro od l. 2016 – povezovalnega vloga. M. Žaberl je komisiji povedal, da mora - predlog pobude obravnavati komisija za pravna vprašanja KP. V.

Sklep št. 3: RZS nadaljuje sodelovanje z RD in ostalimi društvi in nevladnimi organizacijami v kampanji proti HE na Muri.

Sklep št. 4: Odprta ostaja možnost za sodelovanje v projektih čezmejnega sodelovanja (Interreg) – RZS sodeluje in koordinira povezave med RD, lokalnimi skupnostmi in prekomejnimi partnerji.

Sklep št. 5: Predlog za ustavno presojo KNE z utemeljitvijo, ki jo pripravi član KNE M. Gaber, preda KPV v presojo.

Ad 3.2.

HE na Sp. Savi (HE BREŽICE, HE MOKRICE), poročevalec Mohor SLATNER

Vplivno območje gradbišča HE Brežice

Prišlo je do prepovedi ribolova na 4 gramoznicah s sstani izvajalca del z neprimerno kratkim rokomi, RD Brežice zato ni imela časa intervenirati - obveščen ZZRS. Dela potekajo od novembra 2015. Onemogočeno je tudi upravljanje na 40% savskega revirja. RD v povezavi z ZZRS utemeljeno uveljavlja upravljanje z nadomestnimi habitati – nadomestilo za izgubljene ribolovne vode - 4 gramoznice. ZRSVN ni dal svoje odobritve za nadomestne habitate. V aprilu 2016 začetek gradnje ribje steze. Izpostavi tudi problem odvzema vode za ribje steze.

HE Mokrice

Pri HE Mokrice je RZS priznan status stranskega udeleženca v postopku pridobivanja okoljevarstvenega soglasja za HE Mokrice pri ARSO. Postopek je prekinjen zaradi pogojev čezmejnega vpliva gradnje HE Mokrice.

Sklep št. 6: KNE se seznani s potekom gradnje HE Brežice. KNE (Mohor Slatner) in RD Brežice še nadalje spremljata izvajanje omilitvenih ukrepov in drugih ukrepov pogojev z vidika varstva rib in na morebitna odstopanja opozarja soglasodajalca ZZRS in nadzorne institucije (IRSOP).

Sklep št. 7: RZS nadaljuje uveljavljanje aktivne vloge stranskega udeleženca pri upravnih postopkih za nameravano gradnjo HE Mokrice.

Ad 3.3.

Ohranjanje avtohtonih vrst rib v Sloveniji v luči Izvajanje Programa upravljanja rib v celinskih vodah RS za obdobje 2010-2021, poročevalec Dušan JESENSEK

Upravljanje avtohtonih vrst rib – potočna postrv

Nadaljevati iskanja genetsko čistih populacij donavske potočnice. Območja je zavarovati – v RGN-ih predlagati razglasitev ihtioloških rezervatov, širitve območij NATURA, poostri nadzor nad posegi, vzpodbujati CRP-je (ciljne raziskovalne projekte) , nadaljevati z usposabljanjem ribogojcev gospodarjev v RD o upravljanju s populacijo potočne postrvi, v sodelovanju z BTF z genetskim laboratorijem oddelka za zootehniko (dr. Snój) se dogovoriti za oblike sodelovanja pri nadaljevanju iskanja genetsko čiste donavske potočne postrvi, možnost uporabe čistega genskega materiala ter spremljanja in selekcioniranja populacij križancev.

Sklep št. 8: RZS pomaga z nasveti in izobraževanji pospeševati ohranitev in izboljšanje populacijskega stanja donavske vrste potočne postrvi v Sloveniji. V ta namen nadaljuje z izobraževanji gospodarjev in ribogojcev, s sodelovanjem s stroko pri raziskovalnem delu in selekciji (dr. Snój) ter v sodelovanju z ZZRS in ZRSVN uveljavlja zavarovanja območij pomembnih za ohranitev genetsko čistih populacij potočne postrvi.

Problematika vlaganja alohtonih vrst rib šarenke in krapa

Šarenka in gojeni krap sta daleč najbolj aktualni vrsti rib pri dopolnilnih vlaganjih v naše ribolovne revirje. Program upravljanja rib usmerja upravljanje s temi alohtonimi vrstami na način, ki ne omogoča povečevanje omenjenih vrst rib v ribolovnih vodah. Tendenca je tudi k postopnemu opuščanju vzreje gojenega krapa in nadomeščanje z divjo obliko krapa. Dejstvo je, da imamo premalo raziskav o vplivu šarenke na avtohtone salmonide, prav tako nimamo odgovora na to, kje najti avtohtono obliko divjega krapa in kako zagotoviti ustrezno gojenje glede na potrebe.

Sklep št. 9 : RZS bo pobudnik raziskav (CRP-ciljnih raziskovalnih projektov) o vplivu naravnih populacij in vlaganj šarenke na populacije avtohtonih salmonidov. RZS vztraja, da opuščanje vlaganja šarenke in krapa ne prehitveva sposobnosti nadomeščanja tega vlaganja z avtohtonimi vrstami rib.

Upravljanje z gojitvenimi potoki

Program upravljanja posega tudi v gospodarjenje z gojitvenimi potoki.

Sklep št. 10: RZS s posveti in izobraževanji gospodarjev in ribogojcev ponudi možnost seznanitve RD o »novem« načinu odlova potokov, vlaganja iker z očmi, iskanja in tvorjenja novih rezervatov genetsko čistih populacij postrvi.

Ad 3.4.

Kormoranska problematika, poročevalec Peter VALIČ

Najti je potrebno zadostno argumentacijo o vplivu kormorana na ribe, kot utemeljitev naših zahtev po vsakoletnih ukrepih. Plenjenje kormoranov je sorazmerno z velikostjo populaciji kormoranov, je pokazala študija - diplomatska naloga na Soči. P. Valič meni, da je za našo argumentacijo glede vpliva kormoranov na avtohtone vrste rib dovolj, da nam priznajo tujo literaturo, ki jo bo zbral. Nadaljevati mora delo medresorska delovna skupina.

M. Žaberl - na ZZRS je postaviti vprašanje glede možnosti izvedbe raziskave (CRP) o vplivu kormorana na ciprinidne vrste rib. RZS bo podala dve vlogi – letno in 5 letno vloga za plašenje /odstrel kormorana

Z. Furman - dogovori o varovanju ogroženih odsekov vodotokov (drstišča, preddrstna zbirališča, rezervati matičnih rib,..) pred plenjenji kormoranov mora potekati med ZZRS, ZRSVN in RZS

Z. Furman - po izsledkih študij v tujini (dr. Kohl) izostanek starostnih oz. velikostnih razredov rib ni posledica izostanka drsti, ampak plenjenja ribojedih ptic.

Sklep št. 11: KNE (P. Valič) pripravi dodatno argumentacijo o vplivu kormorana na avtohtone ribe. Pri tem se nasloni na dostopne strokovne članke objavljene doma in v tujini.

Sklep št. 12: RZS vloži na ARSO ponovno zahtevo za poseg v populacijo in plašenje kormoranov za zimo 2016-2017 in za 5- letno obdobje.

Sklep št 13: RZS poda pobudo ZZRS za izvedbo ciljnega projekta o vplivu kormorana na avtohtone ciprinidne vrste rib v okviru javne raziskovalne naloge.

Sklep št. 14: RZS od MKO in MOP zahteva nadaljevanje dela medresorske komisije za rešitev kormoranske problematike.

AD 3.5.

Spremljanje monitoringov kemijskega in ekološkega stanja voda v Sloveniji, poročevalec Danijel SMODIŠ

Program monitoringov je zelo kompleksen. Vprašanje je pri določanju parametrov, prisotno je določeno presejanje živega srebra pri nekaterih vzorcih rib. Problem je pri neažurnosti podatkov. Obstaja vprašanje ali mreža vzorčnih mest podaja realno sliko stanja ?

Z. Furman - s posameznih ribiških območij prihajajo informacije o pojavih slepote rib ujetih pri ihtioloških raziskavah (ZZRS-Drava), o izostankih celotnih starostnih oz. velikostnih razredov rib (EBRA-Drava), o prisotnosti težkih kovin v akumulacijskih jezerih, kjer sploh ni merilnih mest za ugotavljanje kemijskega in ekološkega stanja voda - potrebno je popraviti mrežo vzorčenj. V monitoring ekološkega stanja rib je vključiti tudi analizo rib kot prehranskega vira. Ti podatki morajo biti javno predstavljeni.

To mora biti tudi eno od izhodišč za vrednotenje vodotokov pri bodoči koncesijski dajatvi.

M. Žaberl – to je problem, ki ga RZS ne more preseči, ker so naročniki ihtioloških raziskav DEM in HSE.

ZF – samo na podatkih ulova evidentiranega v ELN ne gre delati RGN-v.

Sklep št.15: KNE se seznani o državnih monitoringih kemijskega stanja voda. S povzetki tega poročila se pripravi prispevek za glasilo Ribič (pripravljavca P. Valič in D. Smodiš)

AD 4

Sprejem delovnega plana KNE za leto 2016.

Plan dela komisije je bil pisno predstavljen članom v gradivu.

Sprejet je bil

Sklep št. 16: KNE soglasno potrjuje delovni plan za leto 2016. Za specialno področje posegov v vode, se kot član KNE zadolži M. Čebela.

AD 5

Razno.

Sekretar RZS poda informacijo o realizaciji popisa EVV za leto 2015. V lanskem popisu so sodelovale RD Koper in RD Voglanja , ki sta v celoti opravili dela po pogodbah. Projekt je obsegal popis EVV na vodotokih (Rižana, Dragonja) ter Ložnica z pritoki (skupaj 12) v skupni dolžini 59,6 km, in je veljal 6828,00 €, kar je bilo obema RD izplačano. Za nadaljevanje projekt EVV zaenkrat ni ničesar znanega.

Sklep št. 17: KNE se seznani s projektom EVV za leto 2015. RZS ponovno pošlje na MOP pobudo za povratno informacijo o učinkih množice zbranih podatkov o vplivih na vode, zbranih v preteklih letih s projektom EVV.

Sklepi so bili soglasno sprejeti

Ljubljana 18. februar 2016

Zabeležil:

Igor Miličič

Predsednik komisije:

Zvonko Furman